

Investiční manažeři se dnes mohou opřít o vysoce sofistikované nástroje umožňující posoudit míru rizika a očekávaný výnos portfolia finančních nástrojů (např. akcií a dluhopisů). Nicméně konečné rozhodnutí, kam investovat, zda do dluhopisů nebo do akcií a na jakých trzích, lze učinit až po detailní analýze. Porovnáním očekávaného výnosu a souvisejícího rizika je vždy nejdříve zapotřebí zjistit relativní hodnotu zamýšlené investice. Pouze neustálé hodnocení a analýza trhů a jejich měnící se dynamiky vede k vytvoření zdravého portfolia s reálným výnosem a rizikem odpovídajícím očekáváním a potřebám investora. Hlavní ponaučení z reálného života investorů je, že se jejich investiční rozhodnutí přijímaná na základě emocí, z nenasytosti nebo strachu velmi často obrátí ve ztrátu.

Investování v dlouhodobém horizontu bylo vždy výzvou. Investoři se při tržních poklesech mohou od finančních trhů odvrátit. Než se opět rozhodnou investovat, čekají na oznámení klíčového kroku centrální banky, na výsledky voleb, nebo až bude jasnější cesta z té či oné krize. Realita je ale taková, že jakmile se jeden problém vyřeší, za rohem už čekají další. Neustále tak existují potenciální důvody, proč zrovna teď není ten nejlepší čas na investování. Tento přístup však investorům nezajistí emociální komfort.

Behaviorální investování

V krátkodobém a střednědobém výhledu se trhy řídí emocemi. Je proto často velmi obtížné zároveň pečlivě monitorovat rizika a koncentrovat se na dlouhodobé potřeby. V posledních desetiletích akademici i odborníci z praxe věnovali značné úsilí k nalezení investiční strategie, která by byla úspěšná bez ohledu na širší ekonomické podmínky a dění na finančních trzích. Behaviorální investování je jednou z oblastí, které prošly důkladným výzkumem. Zatímco klasické investování předpokládá, že jsou lidé racionální a budují logické portfolio s přiměřenou mírou rizika, behaviorální investování staví svůj koncept na faktu, že investoři racionální vůbec nejsou. Pro pochopení toho, jak se jednotliví investoři rozhodují a jak tato rozhodnutí ovlivňují chování trhu jako celku, využívá poznatky z psychologie. Hlavním cílem behaviorálního investování je vysvětlit, proč investoři dělají systematické chyby. Mělo by nám také umožnit lépe pochopit psychologii a emoce, které stojí za investičními rozhodnutími a dát nám návod k tomu, abychom sami činili lepší rozhodnutí. V dalších částech článku se budeme věnovat v tomto směru blíže různým zásadám, které by nás měly ochránit právě před vlivem emocí.

Investiční zásady

1. Porazme inflaci

Největší hrozbou udržení hodnoty majetku je inflace. Přestože je primárním cílem investorů zachovat hodnotu majetku, projevuje se u nich tendence podléhat peněžní iluzi. Hodnotí peněžní částky podle jejich nominální hodnoty a neuvědomují si efekt inflace. Nicméně i dosažení malého zvýšení hodnoty majetku může v důsledku inflace znamenat ve skutečnosti ztrátu. **Peněžní iluzi** si ukažme na příkladu: „Lidé dotázaní v rámci výzkumu, zda by dali přednost 2% zvýšení platu každý rok a nulové inflaci, nebo 5% zvýšení platu a 4% roční inflaci, velmi často zvolí 5% zvýšení platu.“ Čím to může být? V nominálním vyjádření se 5% zvýšení platu tváří jako výhodnější oproti zvýšení 2%, ale je nutné brát v potaz také vyjádření reálné, kde svou roli už hraje inflace, která může výslednou hodnotu navýšení poměrně výrazně upravit směrem dolů.

I když se inflace nemusí na první pohled zdát příliš vysoká, v dlouhodobém časovém horizontu může významně snížit kupní sílu našich peněz. Vezměme si jako příklad dopad 3% míry inflace každý rok na 100 000 Kč za 20 let (berme předpoklad, že se tato úvodní částka nijak nezhodnocuje a pouze je její výše zmenšována zmíněnou inflací každý rok). Naše peníze by mohly během 5 let ztratit na hodnotě cca 14,1 % a za 20 let by hodnota původní částky spadla o cca 45,6 % na přibližně 54 379 Kč.

2. Plánujme naše potřeby v dlouhodobém horizontu

Je velmi důležité si uvědomit, že stejně jako u ostatních investic můžeme i v případě investice na akciovém trhu utrpět ztrátu. V dlouhodobém horizontu je však vysoká pravděpodobnost, že budou ztráty vykompenzovány. Klíčové pro růst výnosů je jejich reinvestování. Celkové zhodnocení rapidně klesá, jestliže jsou dividendy nebo kupónové platby namísto jejich reinvestice ihned spotřebovány. Albert Einstein řekl, že

nejmocnější silou ve vesmíru je složený úrok. Významnou vlastností složeného úroku je, že i zdánlivě malé zvýšení míry výnosu může mít v dlouhodobém horizontu velký dopad. Jedním z hlavních faktorů, který bychom měli mít při investování na paměti, je námi akceptovatelná míra rizika. Zároveň ale platí, že s rostoucí délkou investice volatilita výnosů klesá. Držení investice po delší dobu prokazatelně snižuje volatilitu. Na investice vždy pohlížejme z dlouhodobého hlediska. Udržitelná přidaná hodnota vzniká jen tehdy, pokud má investice potřebný čas k růstu.

Důležité upozornění

Tento článek není marketingovým materiálem ani investičním doporučením. Více informací naleznete [zde](#).